

25 OKTOBER

I dag har **Inga** och **Ingalill** namnsdag. Inga är en kortform för det nordiska Ingrid som betyder guden Ings älskling, eller Ingerd med betydelsen den som skyddas av Ing. Ing är ett annat namn för fruktbarhets gud Frej i nordisk mytologi. Ingalill har troligen samma ursprung som Inga, men ändelsen ill är oklar.

BEMÄRKLSEDAGEN

I dag slutar sommartiden och alla får en extra timmes sovmorgon. Sverige tillämpar sommardag sedan 1980 vilket innebär en förskjutning av normaltiden med en timme, för att dagsljuset ska kunna utnyttjas bättre. Sommartiden inleddes i mars.

DET HÄNDE DÅ

■ **För 10 år sedan**, 2005, beslutade EU-domstolen att bara fetast ost tillverkad i Grekland i fortsättningen skulle få kallas just så. Redan 2002 hade EU-kommissionen beslutat samma sak, men både Danmark och Tyskland hade överklagat till domstolen.
■ **För 25 år sedan**, 1990, klubbades Björn Borgs villa i Nacka bort för 10,6 miljoner kronor på exekutiv auktion, eftersom den förre tennisstjärnan inte klarade av att betala sina skulder. En hotellägare från Helsingborg blev ny innehavare.

■ **För 60 år sedan**, 1955, provflögs för första gången det svenska jetplanet J 35 Draken. Det deltagande stridsflygplanet hade tagits fram av Saab och en prototyp hade visats redan 1951. 1960 uppnådde en förbättrad variant av planet, J 35B, dubbla ljudhastigheten jämfört med sin föregångare.

HÖRT OCH HÄNT

■ **Skansen** blev Skansen, Djurgården Djingardin och Lejonslätten Leponslätten, när den franska tidskriften Revue des traditions populaires skrev om huvudstadens attraktioner. Det retade svenska tidningskribenter för 120 år sedan, 1895, som skrev att "...våra hederliga svenska namn och ord ha där råkat illa ut. Samfundet för Nordiska museets främjande hade ... fått ett nästan ... fornisländskt namn! "Sormfem dit för Nordiska musuls fromjande".

LEK. Flaminia de Luca trivs på barnavdelningen på Stadsbiblioteket. Och sonen Eduardo Glenn ser ut att gilla mammas busighet.

Bild: THORD LYRSTRAND

Flaminia firar en lyckad flytt

Hur gick det för Flaminia de Luca? Höggravid bestämde hon sig för att emigrera från Italien till Göteborg tillsammans med sin man för ett år sedan. Blev livet bättre?

– Ja, absolut! Här i Sverige är det som i en saga, utbrister hon på smattrande italienska och ögonen lyser.

– Bara ett sånt här ställe, säger hon och pekar med armarna omkring sig. Det här hade aldrig funnits eller fungerat i Italien.

Vi är inne på Stadsbibliotekets barnavdelning uppe på Götaplatsen. Här tultar barn i alla åldrar omkring och leker med leksaker och varandra och några föräldrar sitter i olika hörn med sina barn och har

höggläsning. Det är en fin plats för barnfamiljer. Men jag undrar vad det är som är så speciellt för Flaminia.

– Du ser ju, folk här är artiga, respektfulla mot varandra. I Italien hade folk direkt börjat gå in med skor, de hade suttit och ätit mat eller matat barnen och kanske till och med lämnat kvar sina sopor. Det hade blivit förstört med en gång. Här är det rent och trevligt. Underbart!

Det råder ingen tvekan om att

Flaminia trivs i sitt nya land. För i dagarna ett år sedan, i slutet av oktober tog hon flyget från Rom till Göteborg. Hon reste med sin man Alessandro och sitt ofödda barn, så långt gången som inne på den åttonde månaden i graviditeten.

De hamnade i ett hus ute i skogen, som hon säger, utanför Borås. Strax därefter föddes deras son, som döptes till Eduardo Glenn. År han född göteborgare så måste han ju heta Glenn, resonerade föräldrarna.

Men kändes det inte ensamt där ute i skogen så där i början.

– Inte det minsta, säger Flaminia, som hela tiden varit helt och fast övertygad om att de fattade rätt beslut.

Funderingarna på en flytt startade i samband med en resa till Nederländerna under 2011. Italien hade redan inlett sin resa in mot ekonomisk kris. Paret Flaminia och Alessandro drev en barverksamhet, som gick tyngre och tyngre. Och så förläskade de sig i det nordiska temperamentet och det nordiska havet.

SOMMAREN 2012 KOM med både goda och dåliga nyheter. De gifte sig i juni. Men samtidigt eskalerade de ekonomiska problemen kraftigt i Italien. Under 2013 bestämde de sig för att åka på ett tredagars besök till Göteborg eftersom de hade några vänner som redan hade etablerat sig här.

– Vi började på allvar fundera på att sälja baren. Den började gå väldigt dåligt. Folk hade sämre råd och handlade inte som tidigare, berättar Flaminia.

Samtidigt kom det ett annat tecken som från ovan.

– Jag fick de första tecknen på graviditeten och blev illamående

mitt på Vasa Viktoriagatan och fick rusa in på en offentlig toalett, fnissar Flaminia. Det var lite romaniskt och som att ödet ville oss något, säger hon.

FLAMINIA VAR NU helt övertygad om att flytten skulle bli av, medan Alessandro tvekade lite.

– Vi resonerade om saken och tittade på plussidan och minussidan. Vi hade redan vänner i Göteborg, vi tyckte om Skandinavien och vi tyckte om hur det svenska samhället var uppbyggt byråkratiskt.

På sensommaren 2014 fick de till sist sålt baren och några månader därefter stod de så på Landvetter.

Eduardo Glenn är nu tio månader gammal. Alessandro arbetar på en italiensk restaurang i centrum. Flaminia har varit mammaledig och gått på svenskt utbildning tre dagar i veckan. I januari ska Edo, som de kallar honom, börja på dagis och Flaminia ska själv börja leta efter jobb, gärna på förskola.

Vad är då det bästa med att bo i Göteborg? Den största skillnaden från Italien?
– Vi började på SFI redan de första dagarna här och lärarinnan sa hela tiden "inte stress". Det blev som ett mantra och det är också så

Flaminia de Luca

Ålder: 30
Yrke: Föräldraledig
Familj: Maken Alessandro Scarfini och sonen Eduardo Glenn
Intressen: Fotboll! Både att följa och att utöva

Det finns egentligen bara en stor sorg, som hon har måst lämna kvar efter sig, berättar Flaminia.

– Stadion! Roms fotbollsstadium. Jag följde fotbollslaget A S Roma och gick och tittade på matcherna varannan söndag.

I GÖTEBORG HAR hon upptäckt Öis som har blivit favoritlaget, och hon har gått och tittat på några matcher. Hon är också övertygad om att Eduardo Glenn en dag kommer att ta plats i Öis trupp.

Så vad tror du, om tio år, lever ni kvar här?

– Si, si, si, Assolutamente! Här finns en omsorg om varje person. När du går till Skatteverket eller barmorskan till exempel så känner du dig väl mottagen. Här finns tid till varje enskild person och här visas människorna respekt från staten. Byråkratin är för och inte emot människor. Visst, den gemene svensken är kanske lite reserverad. Men jag har inget emot det. Det är ett sätt att vara, ett karaktärsdrag, jag tror att det handlar om respekt.

HELLE LYRSTRAND LARSEN
031-62 40 00 namn@gp.se

SKYMNINGSTID

Kåre Undeland

Överläkare Kåre Undeland, Uddevalla har gått ur tiden i en ålder av 93 år. Närmast sörjande är hustrun Kerstin och barnen Lars-Henrik, Per, Sven och Ingrid med familjer samt systern Ragnhild med familj.

Kåre föddes 1922 i Levanger invid Trondheimsfjorden i Norge. Redan vid ett års ålder gick flytten söderut till Grimstad, där fadern Lars blev lärare i frukt- och bärödling vid Dömmemoens trädgårdsskola. Uppväxten och skoltiden i Grimstad med två syskon var trygg och lugn och man kunde njuta av livet i den vackra Sörlandsskärgården.

Gymnasietiden i närbelägna Hornes blev desto mer dramatisk då tyskarna plötsligt invaderade Norge i april 1940. Trots detta kunde studenten avläggas plan- enligt i juni 1941. Under krigsåren då Norge var ockuperat vidtog praktik och kemistudier vid Oslo universitet. I december 1943, började tyskarna arresteras studenterna, vilket Kåre fick kännedom om. Han gick då i "dekning" (under jorden) hos en kamrat. I januari 1944 flydde Kåre över gränsen till Värmland, som många andra som ville bidra till Norges frigörelse och fred. Målet var Little Norway, den norska pilotutbildningen i Gravenhurst vid Toronto i Kanada, där cirka 2 500 norska piloter utbildades under krigsåren.

VIA OLIKA LÄGER i Sverige och kurirflyg till England nådde Kåre fram till Kanada och skolades till pilot från juni 1944 till februari 1945. Utbildningen fortsatte därefter i Winkley i England, men som tur var kom freden och Kåre behövde aldrig gå i strid. De allierades seger kunde han fira i London den 8 maj då han fick höra Churchills tal från balkongen på Buckingham Palace. Efter två år utan någon kontakt med familjen hemma i Grimstad (Kåre ville inte oroa i onödan, så de trodde han var i Sverige) kom så Kåre hem i november 1945. Tiden där blev dock kort, då chansen dök upp till läkarutbildning i Sverige redan i januari 1946.

Vid en grötrufkost på Lunds universitet mötte han den blivande hustrun Kerstins blickoch det blev förlovning i april 1951 och giftermål i oktober 1952. Sedan följde AT- och underläkartyjänster i olika städer där barnen föddes i tur och ordning i Lund, Mölndal, Umeå och slutligen Uddevalla, dit familjen kom 1963. Efter tre söner var dottern Ingrid efterlängtat när hon föddes.

Kåre blev efter en tid överläkare och sedermera klinikchef för ortopedin på Uddevalla sjukhus där han var en uppskattad yrkesman, särskilt för sin skicklighet med höftproteser. Arbetet krävde mycket tid och Kåre arbetade flera år efter sin pension bland annat som stafettläkare på Lysekils lasarett, varför hustrun Kerstin fick ta ett stort ansvar. Omsorgen om familjen fanns dock alltid där och Kåre följde med glädje och inlevelse sina barns intressen hellre än att odla sina egna. Därför blev det mycket av både fågelskådning, orientering och skidåvlingar genom åren.

UDDEVALLA BLEV EN fin utgångspunkt för familjens aktiviteter längs Bohuskusten och på det alltid fascinerande Herrestadsfjället. Det blev 52 fina år i staden, med ett rikt umgänge med kollegor, goda grannar, Visans vänner, bridgeföreningen, veteranflyggruppen i Hogstorp, Friluftsrådet och Uddevalla Frisksport-/Orienteringsklubb. Tillsammans med Kerstin blev det också många resor runt om i världen.

Kontakten med Norge hölls vid liv genom åren, med många fina fjällurer sommar som vinter, oftast med fiske och toppbestigningar, ett intresse som har förmedlats vidare till barn och barnbarn. Hans nyfikenhet för omvärlden, som gett honom ett rikt liv, fanns med honom in i det sista. Kåre såg alltid en ljuspunkt och blickade framåt.

Vi som haft förmånen att ha vår far i livet så länge är också stolta och tacksamma att få ha haft en så ödmjuk och fin förebild i livet.

För familjen genom barnen
Lars Henrik, Per, Sven och Ingrid

Skymningstid är GP:s vinjett för tankar kring livets slut och minnet av dem som gått bort.

Skrivregler minnesord

- Ett minnesord bör vara högst 3 000 tecken inklusive mellanslag, gärna kortare. Vi förbehåller oss rätten att korta och redigera i texten.
- Inled med namn, ålder, hemort och närmast anhöriga för den bortgångne. Minnesordet måste ha en (eller flera) undertecknare.
- Bifoga gärna en bild (jpeg-format).
- Vi är tacksamma för att få materialet via e-post till namn@gp.se